

nævnt Opvarmningen. Da Kulforbruget spiller en ikke ringe Rolle, idet det er dyrt at opvarme saa store Lokaler, vilde det dog være af større økonomisk Værdi, hvis man havde en fælles Bygning, end naar man skulde have en helt ny Bygning, hvortil Staten i det mindste skulde yde tilstrækkelig store Bidrag, at man sikrede den paagældende Institutions Eksistens. Endvidere er der de scenetekniske Fordele, at man har Skinneveje og Elevatorer. Jeg kan nævne, at der i det kongelige Teater er beskæftiget med Sceneriet med et rundt Tal 110 Mand. Det er ikke, fordi jeg ønsker, man skal afskedige Mennesker, der er i Virksomhed, men hele vor tekniske Udvikling kan dog ikke tage Hensyn til, om man skal beholde et saa og saa stort Antal Mennesker eller reducere Antallet. Det maa komme an paa, hvilken Ordning der er praktisk Fordel ved. Der er ingen Tvivl om, hvad der ogsaa blev godtgjort ved Udvalgets Besøg paa det kongelige Teater, at man med mindre Arbejdskraft vilde kunne opnaa betydelig mere af scenetekniske Fordele. Hvad Spørgsmaalet om Opvarmningen angaar, skal jeg nævne, at det nu kan ske, at de ca. 150 Rum i det kongelige Teater alle sammen er opvarmede i Kraft af Centralvarme en Aften, da maaske kun 7—8 Mennesker spiller paa Scenen. Foreningen af de to store Kunstarter, Skuespil og Opera, fordyrer saaledes Driften i en uhyre Grad.

Dernæst medfører Ordningen, at Skuespillet og Operaens Kunstnere kommer til at staa paa spændt Fod med hinanden; overfor den højtærede Minister maa jeg dog sige, at jeg tror, dette Forhold meget vel lod sig ændre, naar man fik Dobbeltsceneprojektet gennemført. For jeg kan ikke faa mig selv til at tro, at det skulde være umuligt at finde en Ledelse, der var i Stand til at opretholde Disciplinen. Man kan kalde Kunstnerne Børn og sige, at de ikke har økonomisk og praktisk Indsigt, men man har ikke Lov til at forudsætte, at en virkelig kraftig Ledelse ikke skulde kunne bringe Orden i Forholdene. Hvis den Ledelse, man har haft hidtil, har dokumenteret sin Afmagt paa Grund af, at Kunstarterne ikke har kunnet bevæge sig frit, vil dette, at de kan bevæge sig frit, ogsaa give en kraftigere Ledelse end den nuværende Mulighed for at tilvejebringe den uomgængelig nødvendige Disciplin. Jeg holder ikke meget af Militarisme eller Militærvæsen i og for sig, naar det gælder

om at slaa Folk ihjel eller at belaste Befolkningen med store Udgifter, men jeg sætter umaadelig megen Pris paa det, der hos militære undertiden er et stærkt Udtryk for Disciplin, at de forstaa at holde Mandstugt og at sætte sig i Respekt; og hvis man ikke har haft nogen Følelse af Respekt og Disciplin paa det kongelige Teater, kunde jeg tænke mig, at der ogsaa var civile, der forstod Mandstugt og Disciplin og var i Stand til at tilvejebringe den.

Naar det ærede Medlem fra Højrup (Johs. Fog-Petersen) mener, at en Opera altid kræver Statstilskud, og at Operaen, hvis man nu faar Dobbeltsceneprojektet gennemført, ikke vilde betale sig, vil jeg henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at den Omstændighed, at man bygger en helt ny Opera, ligegyldigt hvor, lad os nu sige, det var paa Jernbaneterminalen, fordi det virkelig er et centralt Sted, ingenlunde vil betyde, at man kan slippe billigere. Det ærede Medlem og min ærede Partifælle fra Aarhus i Samklang med ham synes hele Tiden at ville argumentere ud fra den Forudsætning, at det vil blive billigere, naar man faar en ny Bygning. Jeg tror, at de Herrer tager fejl. Jeg tror, at de vil komme til at regne med et Statstilskud, som er meget betydeligt, og hvis de dertil føjer Udgifter til Fremme af Musikliv i al Almindelighed her i Landet, hvad jeg selv finder ganske naturligt, vil disse Beløb sikkert blive større, end de Herrer har drømt om. Jeg kan i denne Forbindelse, naar man udtaler, at Landet har Krav paa Støtte til sit Musikliv, gøre opmærksom paa, at vi vel alle er enige om at ville støtte Landet og ikke blot at gøre noget for København; men det er dog en Gang saaledes, og det kan man ikke slippe uden om, at København er Landets Hovedstad, hertil knytter sig de stærkeste Interesser for alt, hvad der hedder Videnskab og Kunst, og man maa vedblivende regne med, at København vil være det centrale Punkt, selv om det ligger lidt mere mod Øst end Aarhus, og med en Respekt for denne Bys Vindskibelighed. Jeg sætter uhyre Pris paa den gode Patriotisme, men undertiden kan Patriotismen blive Lokalpatriotisme, der strider imod mere almindelige Synspunkter, og jeg vil gerne have, at Aarhus skulde forstaa, at ogsaa København er en værdig Repræsentant for specielle Aarhus-Interesser, hvor der er Tale om Kunst; thi Kunsten er ikke blot for København, den befrugter det hele Land.